

Studiegids 2025-2026

DRIEJARIGE PABO JAAR 1

DATUM Juli 2025
KENMERK SG-DP1-2025-2026
BLAD 1/27

Inhoudsopgave

Vooraf	3
Leerkracht plus	4
Atelier Kijken naar kinderen	7
Atelier Taalonderwijs en taalontwikkeling	9
Oriëntatie op jezelf en de wereld	11
Stem en expressie	12
Nederlandse taal eigen vaardigheid	13
Godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming	14
Atelier Wiskunde	15
Atelier Talentontwikkeling bij jonge kinderen	17
Handschriftontwikkeling	19
Kunsthinnige oriëntatie 1: beeldende vorming	21
Kunsthinnige oriëntatie 1: muziek	22
Kunsthinnige oriëntatie 1: Drama	24
Professionele gecijferdheid 1	25
Focus training	26
Engels eigen vaardigheid - Speaking Test English	27

Vooraf

Deze studiegids geeft je houvast tijdens je studie aan de Marnix Academie. Per programma tref je een korte beschrijving aan van de inhoud en opzet. Ook wordt aangegeven hoeveel EC's het programma vertegenwoordigt. Meer informatie over de inhoud van het programma vind je in de bijbehorende studieroute die je vindt in de digitale leeromgeving van de Marnix Academie. De inhoud van deze studiegids staat vast voor het hele studiejaar 2025-2026. De inhoud van de studieroute kan echter gedurende het collegejaar worden gewijzigd. Daarbij blijft de tekst in deze studiegids leidend.

Hoewel de informatie in deze studiegids met zorg is opgesteld, is het mogelijk dat er tijdens je studie wijzigingen worden doorgevoerd. Op de portal en/of de studieroutes worden deze aanpassingen bekendgemaakt. Het is daarom belangrijk om regelmatig het nieuwsoverzicht te bekijken.

Een goede studie gewenst!

Michiel Heijnen
Opleidingsmanager Bachelor

Leerkracht plus

Naast de ateliers, is het vak Leerkracht + kenmerkend voor de driejarige pabo. Leerkracht + bestaat uit drie onderdelen die in samenhang aangeboden worden:

1. Pedagogiek en Onderwijskunde
2. Studiecoaching
3. Onderzoek & ontwikkeling

Korte beschrijving inhoud Pedagogiek en Onderwijskunde

In semester 1 start je met vragen als: wie is het kind dat in mijn klas zit? Hoe leren mensen eigenlijk? Leren jonge kinderen anders dan oudere kinderen? En hoe zorg je ervoor dat kinderen willen leren? In het atelier Kijken naar kinderen en in de colleges pedagogiek en onderwijskunde buig je je over deze vragen.

Vervolgens leer je hoe je onderwijs ontwerpt voor jouw specifieke doelgroep. Ontwerpen is een creatief proces: je bepaalt de leerdoelen, welke werkvormen je gaat inzetten om die doelen te bereiken en hoe je gaat meten of je leerlingen die doelen behaald hebben. Je krijgt theoretische en praktische handreikingen hoe je kinderen kunt motiveren, betrekken en stimuleren in hun ontwikkeling.

In semester 2 staat het pedagogisch klimaat in de klas op een basisschool centraal. Je leert wat het begrip pedagogisch klimaat inhoudt en hoe je er vorm aan kunt geven. Je leert hoe je ervoor kunt zorgen dat de kinderen in jouw groep zich veilig voelen en hoe je een fijne sfeer in de groep kunt creëren.

Je leert dat jouw manier van communiceren invloed heeft op het gedrag van kinderen. Je leert ook hoe je als leerkracht het gedrag van kinderen kunt veranderen en hoe je om kunt gaan met pestgedrag. Ook jouw opdrachten als burger en het voorbereiden van kinderen op de maatschappij in een (multiculturele) samenleving komen aan bod.

Korte beschrijving inhoud Studiecoaching

Binnen de studietoets staat de professionele identiteit centraal. Jouw professionele identiteit wordt gevormd door een goede balans tussen kennis, vaardigheden en attitudes passend bij het beroep van leraar én een persoonlijke en professionele identiteit die zich (verder) ontwikkelt gedurende de jaren van de opleiding en in de beroepspraktijk. Deze identiteit is zichtbaar in je persoonlijk, authentiek en geïnspireerd handelen. Tijdens studietoets wordt je begeleid in het ontwikkelen van jouw professionele identiteit.

Om als zelfsturende professional aan het werk te kunnen is het belangrijk dat je inzicht krijgt in je eigen leren, dat je je eigen leren leert plannen en dat je kunt reflecteren. Tijdens studietoetsbijeenkomsten wordt aandacht geschonken aan zelfsturing en planmatig handelen. Je leert je eigen handelen in de praktijk te analyseren door middel van reflectie, maar ook door een koppeling te maken met theorie (generalisatie). Je leert ook aspecten met betrekking tot bekwaamheidseisen, waarmee je, je aan het ontwikkelen bent, bewust toe te passen in verschillende situaties (transfer). In de studietoetsgroep krijg je door samenwerking en feedback steeds meer inzicht in je ontwikkeling naar persoonlijke meesterschap.

Korte beschrijving inhoud Onderzoek en ontwikkeling:

Binnen het programma 'Onderzoek & Ontwikkeling' werk je aan je brede academische profilering. Deze brede academische profilering heeft twee componenten: a. externe brede

professionalisering en b. participatie in een onderzoeksgroep van een basisschool. Voor je externe brede academische professionalisering bezoek je onderwijs-gerelateerde externe bijeenkomsten zoals congressen, symposia en lezingen. Door te participeren in een onderzoeksgroep van een basisschool word je betrokken bij het onderzoeksmatig innoveren van de onderwijspraktijk.

Doelen

Pedagogiek en Onderwijskunde

1. De student kan uitleggen hoe het onderwijs verandert en wat dit betekent voor de rollen van de leerkracht
2. Studenten kunnen kwalitatieve lesactiviteiten ontwerpen en geven die aansluiten bij de doelgroep, de beginsituatie en de lesdoelen
3. De student kan de visies op leren toepassen in lesactiviteiten
4. De student kan interactietechnieken en motivatoren inzetten om het actief leren te stimuleren
5. De student kan methodelessen aanpassen naar actief en gevarieerd leren, passende bij de beginsituatie
6. De student kan omschrijven hoe hij heeft bijgedragen aan een veilig pedagogisch klimaat in zijn stagegroep.
7. De student kan omschrijven hoe hij een relatie heeft opgebouwd met de leerlingen in zijn stagegroep.
8. De student onderkent zowel de individuele als de groepsbehoeften bij het toepassen van strategieën om het pedagogisch klimaat in de groep positief te beïnvloeden.

Studiecoaching

1. De student geeft een persoonlijke visie op onderwijs weer met hierin verwerkt de pedagogische, onderwijskundige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke dimensie.
2. De student toont aan dat hij zijn handelen in een lessituatie in de praktijk kan analyseren met behulp van de bekwaamheidseisen op propedeutisch niveau.
3. De student toont aan dat hij zijn handelen binnen de bekwaamheidseisen kan verantwoorden
4. De student toont aan dat hij kritisch kan terugkijken op zijn handelen en kan komen tot bewust (nieuw) handelen
5. De student kan beschrijven op welke wijze hij de bekwaamheden heeft ontwikkeld
6. De student ontwikkelt zijn leer-, communicatie- en intervisievaardigheden: hij plant onder begeleiding zijn eigen leerproces, kan anderen feedback geven en past een intervisiemodel toe

Onderzoek en ontwikkeling

1. De student participeert actief in bijeenkomsten op de academie waarin brede professionalisering centraal staat en oefent in het delen van opgedane kennis.
2. De student maakt kennis met activiteiten die door externen worden georganiseerd en passen bij een brede professionalisering (zoals onderwijscongressen/ -symposia/ -lezingen), kan zijn/haar keuze voor het bijwonen van een bijeenkomst onderbouwen en de opgedane leerervaringen beschrijven.
3. De student ervaart hoe het is om in een onderzoeksgroep aan onderwijsinnovatie te werken, kan beschrijven welke activiteiten er door de onderzoeksgroep zijn verricht en wat zijn/haar

participatie in de groep inhiel, en op basis hiervan specifieke en realistische voornemens formuleren.

Overzicht

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
Professionele identiteit	1	Wekelijks 180 minuten waarin de verschillende inhoud in samenhang aangeboden worden	12 EC
Pedagogisch bekwaam	2		
Vakinhoudelijk bekwaam	3		
Vakdidactisch bekwaam	4		
Brede professionalisering	5	Aanwezigheids-/deelnameplicht Deelnameplicht bij studiecoaching	Toetsing Tentamen LK1 en LK2 Inleververplichting: O&O 1 O&O 2 SVT PA
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		

Atelier Kijken naar kinderen

Om onderwijs te kunnen geven dat aansluit bij de behoefte van kinderen, moet je de kinderen goed kennen. Om kinderen te leren kennen moet je kennis hebben van de ontwikkelingspsychologie. In de ontwikkelingspsychologie krijg je handvatten om het gedrag van de kinderen te interpreteren en in perspectief te zetten. Ook moet je beschikken over vaardigheden op het gebied van observeren, gespreksvoering en experimenteren.

Inhoud

In dit eerste atelier gaan we kijken naar kinderen. Individueel voert iedereen daarbij een eigen onderzoek uit vanuit een vraag over kinderen. Met dit onderzoek doe je de eerste onderzoeksvaardigheden op zoals het definiëren van een onderzoeksvraag, het toepassen van zoekstrategieën, het hanteren van wetenschappelijke artikelen en het schrijven van een populairwetenschappelijk artikel. Daarnaast maak je in dit dossier twee kindportretten van twee kinderen uit de praktijk. Met deze kinderen ga je in gesprek, voer je een experiment uit en je observeert hun gedrag. Bij de theoretische verdieping in dit atelier wordt gebruik gemaakt van het boek 'Ontwikkelingspsychologie' van Feldman waarin theorieën worden bestudeerd over kinderen in de basisschoolleeftijd.

Doelen

- De student kan de meest gangbare theoretische perspectieven in de ontwikkelingspsychologie uitleggen.
- De student kan de wetenschappelijke werkwijze binnen ontwikkelingspsychologisch onderzoek toelichten.
- De student kan de fasen binnen de fysieke ontwikkeling, de cognitieve, de sociale en de persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen in de schooltijd toelichten.
- De student kan verschillende onderzoeksinstrumenten ontwerpen en gebruiken in de eigen stageklas, om specifieke kind kenmerken te bepalen van twee leerlingen uit de klas.
- De student kan verbanden leggen tussen specifieke kenmerken van twee kinderen, uit de stageklas en de theorie uit het boek 'Ontwikkelingspsychologie' van Feldman.
- De student kan een populair wetenschappelijk artikel schrijven op basis van een eigen literatuur onderzoek naar een actueel thema uit de ontwikkelingspsychologie.

Overzicht

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
Pedagogisch bekwaam Vakinhoudelijk bekwaam Vakdidactisch bekwaam	1. Brede professionaliteit 3. (Wetenschappelijke) toepassing 5. Creativiteit en complexiteit in handelen. 6. Probleemgericht werken 7. Methodisch en reflectief handelen 10. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid	Research& design atelier Gedurende 14 weken twee bijeenkomsten per week van 120 minuten	5 EC
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Nee	Toetsing <ul style="list-style-type: none"> Tentamen Atelieropdracht

Atelier Taalonderwijs en taalontwikkeling

In dit atelier gaat het erom dat je experimenteert met het geven van taalonderwijs 'dat werkt'. Je onderzoekt in verschillende situaties welke manieren van taalonderwijs beter werken dan andere. Mede daardoor ontwikkel je een houding ten opzichte van goed taalonderwijs. Gedurende twee periodes van zeven weken staan onderzoeks- en met name ontwerpactiviteiten op het gebied van taalonderwijs centraal. Daarnaast vinden in de ateliertijd 'kenniscolleges' plaats: interactiecolleges over taal en taalonderwijs.

Inhoud

Bij taalonderwijs 'dat werkt' staat de vraag centraal wat tot betere resultaten leidt: taalonderwijs in deelvaardigheden of taalonderwijs in grotere eenheden (totaalonderwijs). Met andere woorden: onderwijs waarbij geïsoleerde taken centraal staan of onderwijs waarbij taal geïntegreerd wordt aangeboden. Daarnaast is de context waarin taalonderwijs gegeven wordt belangrijk.

Je onderzoekt wat in theorie en praktijk werkt. Dit doe je door het gefundeerd ontwerpen en het uitvoeren van verschillende 'typen' taalactiviteiten, onder andere op basis van jeugdliteratuur.

Aan de hand van deze ervaringen verken je de dilemma's rond goed taalonderwijs. Je sluit het atelier af met een publiceerbaar lesontwerp en met een essay over jouw visie op goed taalonderwijs.

Daarnaast leg je een kennistentamen af.

Doel

- Studenten kunnen verantwoorde taalactiviteiten ontwerpen vanuit de vakdidactiek en de leerlijnen.
- Studenten kunnen de leerlijnen en tussendoelen op het gebied van taal vertalen naar lesdoelen
- Studenten kunnen de uitgangspunten van interactief taalonderwijs toepassen in hun lesontwerpen.
- Studenten kunnen kennis over jeugdliteratuur toepassen in een lesontwerp.
- Studenten kunnen reflecteren op de uitvoering van de taalactiviteiten en deze bijstellen op basis van hun ervaringen. Studenten kunnen vertellen welke actuele, wetenschappelijke en maatschappelijke discussies gevoerd worden op het terrein van taalonderwijs en taaldidactiek.
- Studenten kunnen een eigen visie op goed taalonderwijs formuleren.

Overzicht

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
Pedagogisch bekwaam	1 3	R&D-atelier Gedurende 14 lesweken	6 EC
Vakinhoudelijk bekwaam	5 6	gemiddeld twee ateliers per week.	
Vakdidactisch bekwaam	7 8 10	Deelnameplicht ja	Toetsing Tentamen Inleververplichting; atelieropdracht

Oriëntatie op jezelf en de wereld

De inhoud van de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en NMT binnen de module 'Oriëntatie op jezelf en de Wereld' is in het bijzonder gericht op de didactische achtergronden van de vakken.

Wat moeten kinderen zich bij deze vakken op de basisschool eigen maken, hoe wordt dat precies aangepakt en op welke manier wordt de vakdidactiek hierbij ingezet?

De informatie heb je uiteindelijk nodig om zelf op vakdidactisch verantwoorde wijze lessen aardrijkskunde, geschiedenis en NMT voor de basisschool te ontwerpen en uit te voeren.

Doelen

- De student kan de specifieke didactische achtergronden van het vak uitleggen aan de hand van de onderzoekende houding.
- De student kan vak-eigen didactische principes herkennen en toepassen bij ontwerp en uitvoeren van onderwijs.

Overzicht

Bekwaamheid	HBO-kwalificaties	Vorm	EC
Vakinhoudelijke Vakdidactische	1 2	Vier interactiecolleges per vak van elk 60 minuten.	2
		Aanwezigheids- /deelnameplicht Geen aanwezigheidsplicht	Toetsing Inleververplichting: Lesontwerp NMT, GS en AK.

Stem en expressie

Als aankomend leraar heb jij vast wel eens bedacht hoe jij straks voor de klas zult staan. Misschien heb je al eens groepjes toegesproken of heb je ervaring opgedaan als onderwijsassistent. Hoe je overkomt, wat je zegt en vooral hóé je dat zegt, beïnvloedt de inhoud van je lessen en of kinderen betrokken zullen zijn bij de lessen. Wist je dat lichaamstaal soms sterker is dan je inhoudelijke boodschap? En dat kinderen beter leren wanneer je inspirerend en authentiek overkomt? Bovendien zijn de stem en expressie van belang voor jouw leerkrachtrol als model. In deze training is er gelegenheid om hier uitvoerig bij stil te staan en te oefenen. Binnenkort start immers je stage al ...! Vragen die je je zelf zou kunnen stellen in deze training zijn: wat is voor mij een goede leerkracht? Welke rol spelen de stem en expressie daarin? Wie ben ik al op het gebied van de stem en expressie? Wat heb ik nog meer nodig?

Inhoud

Er zijn zeven bijeenkomsten. Tijdens de bijeenkomsten doen we verschillende oefeningen op het gebied van de stem en expressie. De bijeenkomsten staan ook deels in het teken van voorlezen en vertellen. De oefeningen zorgen ervoor dat je jouw stem- en expressiemogelijkheden en uitdagingen in beeld krijgt. Er is volop gelegenheid voor zelf experimenteren, vragen stellen en feedback. Tijdens de training, het praktijkleren en ook in het dagelijks leven zet je bewust vaardigheden op het gebied van de stem en expressie in om te oefenen.

Doelen

- verkennen van de eigen stem- en expressiemogelijkheden en uitdagingen in relatie tot het beroep leerkracht
- kennismaken en oefenen met een aantal stem en expressie basistechnieken
- kennismaken en oefenen met basale voorlees- en verteltechnieken
- beslissen of begeleiding op het logopedisch spreekuur voor jouw ontwikkeling passend is en/of leerdoelen opnemen in een persoonlijk studentleerplan om doorontwikkeling in gang te zetten.

Overzicht

Bekwaamheid Professionele identiteit	HBO-kwalificaties 1. Brede professionaliteit 8.	Vorm Training: 7 bijeenkomsten van 60 minuten.	EC's 1
		Aanwezigheids/deelnameplicht Verplicht	Toetsing: actieve deelname en reflectieverslag

Nederlandse taal eigen vaardigheid

In periode 1 maak je een diagnostische hogeschooltaaltoets op 3F-niveau. Hierin wordt je eigen taalvaardigheid getoetst, op de gebieden: spelling van werkwoorden, spelling algemeen, zinsstructuur en algemeen taalgebruik (details vind je in het studieobject Hogeschooltaal). Voor elk van de onderdelen zijn 20 vragen opgenomen in de toets. Voor deze toets van 80 vragen krijg je 60 minuten tijd.

Je oefent deze vaardigheden zelfstandig.

Als je de diagnostische toets hebt gehaald (85% van de opgaven goed), hoef je geen zelfstandig oefenprogramma te doorlopen. Wanneer je minder dan 85% van de opgaven goed gemaakt hebt, moet je in zelfstudie met behulp van de oefeningen op www.hogeschooltaal.nl aan de bovengenoemde taalvaardigheden werken. In periode 2 en in periode 3 zal een toetsaanbod zijn.

Inhoud

Wanneer je veel geoefend hebt met het programma van Hogeschooltaal, maar op bepaalde onderdelen nog ondersteuning nodig hebt, kun je gebruik maken van de spreekuren Taaltoets. Deze worden aangeboden in periode 2 als talenttraining.

Doelen

- Je ontwikkelt je eigen taalbeheersingsniveau op het gebied van spelling van werkwoorden, spelling algemeen, zinsstructuur en algemeen taalgebruik door te oefenen op minimaal 3F-niveau.
- Je maakt 85% van de toetsopgaven op 3F-niveau goed.
- Je past deze kennis en vaardigheden toe in teksten die je voor de opleiding en de praktijkschool schrijft.

Overzicht

Bekwaamheid Vakinhoud	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
	1	zelfstudie	1
	5	Aanwezigheids- /deelnameplicht	Toetsing Digitale hogeschooltaaltoets
	7		
	8		
		Nee	

Godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming

Bij Godsdienstige en Levensbeschouwelijke Vorming (GLV) 1 onderzoek je hoe je je eigen (levensbeschouwelijke) identiteitsontwikkeling en die van kinderen kunt stimuleren. Je doet basiskennis op van het christendom en krijgt inzicht in achtergronden en betekenislagen van Bijbelverhalen. Je krijgt oog voor de zinvragen van kinderen en begint te oefenen hoe jij kinderen kunt begeleiden in het zelf (en samen) zoeken naar betekenis op een manier die aansluit bij hun belevingswereld.

Inhoud

Kernthema's uit de christelijke traditie en hun betekenis voor kinderen staan centraal. Door middel van voorbeeldlessen en het bespreken van deelopdrachten krijg je een introductie in de diverse aanpakken van het vak GLV en de visies daarachter.

Doel

Aan het einde van dit programma ben je in staat om, vanuit bronnen:

- verschillende manieren van omgaan met de Bijbel te beschrijven, deze te herkennen in methodes en hierin je eigen positie te bepalen;
- belangrijke elementen van de christelijke traditie, de bijbel en de geschiedenis van het christendom te benoemen voor kinderen;
- de levensbeschouwelijke identiteit van de praktijkschool te onderzoeken en te verbinden met je eigen levensbeschouwelijke visie;
- je eigen levensbeschouwelijke visie te relateren aan relevante bronnen en daarover in dialoog te gaan met anderen;
- de levensbeschouwelijke ontwikkeling van kinderen te herkennen, verwoorden en stimuleren.

Overzicht

Bekwaamheidseisen Professionele identiteit Pedagogisch bekwaam Vakinhoudelijk bekwaam Brede professionalisering 1.1 1.3 2.1 2.4 2.7 2.8	HBO-kwalificaties 1 7 8 10	Vorm 6 interactiecolleges	EC's 1
		Aanwezigheids-/deelnameplicht er is een aanwezigheids- of deelnameplicht	Toetsing De toets bestaat uit een toetsopdracht met verschillende onderdelen die deels in de bijeenkomsten worden uitgewerkt.

Atelier Wiskunde

Het atelier van het R&D 'Wiskundeonderwijs; hoe werkt het?' bestaat uit twee delen. Het eerste deel staat in het teken van het verkennen van het reken-wiskundeonderwijs: de domeinen, leerstoflijnen en de didactiek. In het tweede deel van dit atelier focus je samen met de andere studenten in je leerteam op de wiskundige ontwikkeling van de kinderen in je praktijkschool. Dit doen jullie aan de hand van de methodiek Lesson Study.

Opdracht RW1

- De student kan, mede vanuit theorie, onderbouwen op welke manier en in welke mate de onderwijsleerprincipes van het realistisch wiskundeonderwijs zichtbaar zijn in de praktijkschool en illustreert dit.

Opdracht RW2

- De student kan de wiskundige kennis, vaardigheden en attitude van het kind of de kinderen in de praktijkschool in kaart brengen door te kijken en luisteren naar kinderen, het rekenwerk van kinderen te analyseren en/of door het voeren van individuele rekengesprekken;
- De student kan samen met medestudenten een gezamenlijke leervraag formuleren gericht op het stimuleren van het wiskundig denken en redeneren van kinderen.
- De student kan samen met medestudenten op basis van de analyse van de beginsituatie van kinderen een wiskundig doel formuleren gericht op het stimuleren van het wiskundig denken en redeneren van kinderen;
- De student selecteert, beschrijft en verbindt samen met medestudenten diverse vakspecifieke bronnen uit het domein wiskunde passend bij het wiskundig doel binnen een afgerond theoretisch kader;
- De student kan samen met medestudenten vanuit de onderwijsleerprincipes van het realistisch wiskundeonderwijs rijke wiskundeactiviteiten ontwerpen, aansluitend bij de beginsituatie van de gekozen groep kinderen;
- De student kan samen met medestudenten, mede vanuit theorie, onderbouwen op welke manier en in welke mate de onderwijsleerprincipes van het realistisch wiskundeonderwijs zichtbaar zijn in de rijke wiskundeactiviteiten;
- De student kan samen met medestudenten, mede vanuit theorie, een hypothetisch leertraject van het kind of de kinderen in de praktijkschool beschrijven.
- De student kan reflecteren op opgedane ontdekkingen ten aanzien van de wiskundige ontwikkeling van de kind en/of de kinderen in de praktijkschool en op de eerder geformuleerde leervraag.

Inhoud

Het atelier wiskunde heeft als doel studenten na te laten denken over de vraag: *Hoe kun je als leerkracht het wiskundig denken en redeneren van kinderen stimuleren?* Je verkent de reconstructiedidactiek van het realistisch reken-wiskundeonderwijs. De realistische vakdidactiek van wiskunde op de basisschool kent vijf belangrijke onderwijsleerprincipes, namelijk: (1) mathematiseren vanuit een betekenisvolle realiteit, (2) modelleren en formaliseren, (3) ruimte

voor eigen inbreng van leerlingen, (4) interactie en reflectie, en (5) verstrengeling van leerstoflijnen. In dit atelier maken jullie gebruik van deze onderwijsleerprincipes om rijke wiskundeactiviteiten te ontwerpen. Dit doen jullie in een leerteam vanuit de methodiek Lesson Study. De methodiek Lesson Study biedt je als leerkracht handvatten om het – in dit geval – wiskundeonderwijs systematisch te verbeteren. Jullie onderbouwen je keuzes voor het onderwijs dat jullie gaan ontwerpen vanuit de theorie en de praktijk.

Overzicht

Bekwaamheden Pedagogisch bekwaam Vakinhoudelijk bekwaam Vakdidactisch bekwaam	HBO-kwalificaties 1 Brede professionaliteit 3 (Wetenschappelijke) toepassing 4 Transfer en breed inzetbaarheid 5 Creativiteit en complexiteit in handelen. 6 Probleemgericht werken 7 Methodisch en reflectief handelen 8 Sociaal communicatieve bekwaamheid	Vorm Atelier, 20 dagdelen	EC's 5
		Aanwezigheids- /deelnameplicht ja	Toetsing Atelieropdracht RW1 (illustreren vakdidactiek) en RW2 (ontwerp)

Atelier Talentontwikkeling bij jonge kinderen

In het atelier Talentontwikkeling staat uitdagend en kansrijk onderwijs aan jonge kinderen centraal. We nemen je mee in het ontwerpen van betekenisvol onderwijs aan (jonge) kinderen, waarbij je de leeromgeving zo inricht dat kinderen hun talenten kunnen aanboren en ontwikkelen. Waarin kinderen vanuit hun eigen sociaal-culturele, betekenisvolle context, kunnen leren.

Inhoud

We starten met het onderzoeken van jouw eigen talentenkracht, jouw visie op het uitgaan van talenten gekoppeld aan jouw visie op onderwijs aan jonge kinderen. Het atelier richt zich vooral op de onderbouw van de basisschool. Je gaat samen met kinderen onderwijs ontwerpen, een hoek bouwen. Het uitgangspunt is dat de betekenisvolle context (uitdagende probleemstelling), de metacognitie en het aanboren van een onderzoekende houding bij (jonge) kinderen, als voertuig worden gebruikt om hen in hun eigen kracht te zetten. Je gaat op zoek naar wat kinderen al kunnen, niet naar wat ze (nog) niet kunnen. Je ontwerp is een praktische vertaling van jouw theoretisch onderbouwde visie. In je hoek creëer je de mogelijkheid om antwoord te krijgen op jouw vragen ten aanzien van talentontwikkeling en onderwijs aan jonge kinderen. Deze hoek bouw je in je stagegroep, je werkt met kinderen in de hoek en je reflecteert op het spel in de hoek en jouw handelen daarin. Vervolgens beschrijf je hoe je de ervaringen die je hebt opgedaan met het hoekenwerk, kunt inzetten in andere situaties: de transfer. In het atelier krijg je valide theorieën, geconceptualiseerde verhalen en praktijkvoorbeelden aangereikt. Je doet een literatuurstudie t.b.v. je onderzoek naar jouw onderbouwde visie. Tot slot deel je je ervaringen in een afsluitende bijeenkomst met medestudenten. Afwisselend in het atelier interactieve werkvormen, theorie, literatuuronderzoek, praktijkimpressies, werkopdrachten en zelfstudie.

Doelen

- De student kan zijn visie op talentontwikkeling en onderwijs aan jonge kinderen theoretisch onderbouwen vanuit verschillende perspectieven: de ontwikkelingspsychologie, leerpsychologiën, visies op onderwijs etc.
- De student kan bij het ontwerp van zijn hoek laten zien dat hij zijn onderbouwde visie kan toepassen.
- De student kan vanuit gesprekken met kinderen en de mentor onderbouwde conclusies trekken voor het ontwerp van de hoek.
- De student kan samen met de kinderen een hoek maken die aansluit bij de belevingswereld van de kinderen.
- De student kan eigen leerdoelen formuleren waarin hij tijdens de uitvoering in wil groeien
- De student kan verschillende rollen van de leerkracht beredeneerd inzetten.
- De student kan reflecteren met kinderen op de inhoud van de hoek en het spelen in de hoek.
- De student kan betrokkenheid bij kinderen observeren, analyseren en stimuleren.
- De student kan laten zien dat hij in de voorbereiding en uitwerking kan inspelen op initiatieven van kinderen.

- De student kan reflecteren op ontdekkingen die hij gedaan heeft over zijn visie, zichzelf, de leerlingen en theoretische inzichten

Overzicht

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
Professionele identiteit Pedagogisch bekwaam Vakinhoudelijke bekwaam Vakdidactische bekwaam	1. Brede professionaliteit 2. Multidisciplinaire integratie 3. (Wetenschappelijke) toepassing 5. Creativiteit en complexiteit in handelen. 6. Probleemgericht werken 7. Methodisch en reflectief handelen	Research& design atelier 2 bijeenkomsten per week van 120-180 min	5
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Nee	Toetsing/toetsvorm Atelieropdracht

Handschriftontwikkeling

We starten met een eerste kennismaking met onderwerpen die in de handschriftontwikkeling van leerlingen in de basisschool aan de orde zijn. We stippen alle fases van handschriftontwikkeling aan in de praktijk en je ontwikkelt je eigenvaardigheid.. We gaan dus praktisch aan de slag.

De lessen bestaan uit een afwisseling van werkvormen om de theorie te verkennen. Daarnaast is er ruimte om begeleid aan de opdracht en eigenvaardigheid te werken.

Inhoud

Handschrift is een basisvaardigheid. Het is een leervoorwaarde die leerlingen bij alle vakken nodig hebben voor het produceren van tekst. Handschrift vormt een veel toegepaste verwerkingsvorm bij een taak en dient zo het leerproces. Voordat het toepasbaar is als leermiddel, hoort het dus in de aanleerfase doelgericht aangeboden te worden.

In deze eerste module Handschriftontwikkeling verkennen we de elementaire basiskennis met betrekking tot de begeleiding van de handschriftontwikkeling van het kind in de basisschool.

Het aanleren van handschrift is opgebouwd uit een drietal in de Kennisbasis vastgestelde kernconcepten, namelijk vormgeving, materialen en proces. De eigenschappen van de voorgaande westerse schriftsoorten vormen de norm voor ons handschrift en voor onze digitale teksten. De regels voor een goede **vormgeving** zijn hiervan afgeleid. Al op jonge leeftijd proberen kinderen **schrijfmaterialen** te gebruiken. Ze doen ervaring op, leren waar ze materialen voor kunnen gebruiken en welk effect ze ermee kunnen bereiken. Pen en toetsenbord zijn gereedschappen waar ze gedurende hun hele leven veel mee zullen werken. Vanaf zijn vierde jaar gaat een kind naar de basisschool. Basisschoolkinderen besteden 30 tot 60% van hun tijd aan fijnmotorische taken en dan voornamelijk aan schrijven. Bij het uitvoeren van schrijftaken spelen de **procesaspecten** zoals het zitten, de papierligging en materiaalhantering een rol.

Je leert de concepten voor zichzelf in samenhang toe te passen, in te schatten welke combinatie juist is voor zijn leerlingen en hen te helpen bij het zoeken naar die combinatie met mogelijke variaties daarop.

Naast deze drie concepten word je zelf vaardig. Deze eigenvaardigheid maakt in combinatie met de theorie transfer naar didactiek mogelijk. Het geeft je een rijke ervaring waardoor je beter begrijpt hoe het voor kinderen is om zich een goed handschrift te verwerven.

Doelen

- Je weet hoe je leerlingen doelmatig kunt begeleiden in hun grafische ontwikkeling in de verschillende fasen van hun handschriftontwikkeling.
- Je hebt een geschikt handschrift op papier en bent in staat schrijven functioneel toe te passen op digi-/krijt-/whitebord.

Overzicht

Bekwaamheid Vakinhoudelijk en vakdidactisch	HBO-kwalificaties 1	Vorm Werkcollege (5 x 60 min.)	EC's 1 EC
	4 6 7 10	Aanwezigheids- /deelnameplicht Nee	Toetsing/toetsvorm Beoordeling van een verslag en een toets van de eigenvaardigheid op papier (<i>cijfer</i>)

Kunstzinnige oriëntatie 1: beeldende vorming

De nadruk ligt op het geven van een complete beeldende les, waarin de drie kerndoelen voor de kunstvakken zichtbaar en aanwijsbaar.

Dit programma gaat nadrukkelijk over leren lesgeven

Inhoud

Er zijn voor de kunstvakken drie kerndoelen: kennismaken met kunst en cultuur, verbeelden en reflecteren op eigen en andermans werk. Binnen het programma beeldend staan twee zaken centraal:

1. De beeldende les waarbinnen de kerndoelen zichtbaar zijn. Hierin worden meegenomen:
 - het verbeeldende lesdoel;
 - de context waarbinnen een kunstwerk mogelijk vertrekpunt is;
 - de verbeeldende instructie en waar nodig technische instructie;
 - begeleiding tijdens het verbeeldende proces.
 - reflectie van de leerling op eigen en andermans werk.
2. Ontwikkeling van leerlingen op beeldend gebied.

Tijdens elke bijeenkomst worden er activiteiten en theoretische onderbouwing aangeboden ter voorbereiding op de te geven beeldende les voor zowel onderbouw, middenbouw als bovenbouw. Het is aan student zelf een verbeeldend lesdoel te kiezen, dit uit te werken tot een beeldende activiteit en uit te voeren in de stage.

Doelen

Aan het eind van deze opleidingsfase is de student in staat

Een complete beeldende les beeldend uit te voeren waarin de verbeeldende opdracht en de verbeeldende instructie centraal staan

Overzicht

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC
Pedagogisch bekwaam	1. Brede professionaliteit	6 werkcolleges van 60 minuten	1
Vakinhoudelijk bekwaam	2. Multidisciplinaire integratie	Aanwezigheids-/ Deelnameplicht: ja	Toetsing
Vakdidactisch bekwaam.	3. (Wetenschappelijke) toepassing		
	4. Transfer en brede inzetbaarheid		Tijdens de bijeenkomsten op de Marnix
	5. Creativiteit en complexiteit in handelen.		
	6. Probleemgericht werken		
	7. Methodisch en reflectief handelen		
	8. Sociaal-communicatieve bekwaamheid		
	9. Basiskwalificatie voor managementfuncties		
	10. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid .		

Kunstzinnige oriëntatie 1: muziek

Korte beschrijving van het programma

Bij muziek maak je kennis met de vakdidactiek en met het instrument dat kinderen altijd bij de hand hebben: namelijk hun stem. Je leert hoe je deze kunt inzetten en kunt ontwikkelen.

Inhoud

Je maakt kennis met het Klank- Vorm- Betekenis-model (vakdidactisch model) en leert hoe je dit model kunt inzetten in je lessen. Daarnaast werk je aan je eigen vaardigheden (akkoordbegeleiding op ukelele, zangstemontwikkeling en luisterontwikkeling) die nodig zijn om muzieklessen te geven binnen dit KVB-model. Binnen dit vak richt zich dit op het aanleren van een lied, het liedrepertoire en de (kinder-)stem. Tegelijkertijd ontwikkel je vaardigheden om leiding te geven aan het zingen met groepen kinderen. Je verkent daarnaast de vormen van muzikaal gedrag: zingen, spelen, luisteren, bewegen, lezen en noteren (muzieknotatie) en ontwerpen door middel van korte muzikale activiteiten (energizers en lied aanleren) en je leert hoe je daarmee kunt aansluiten bij de verschillende leeftijdsgroepen in de basisschool.

Doelen

- Je leert over de (kinder-)stem en de opbouw van liedjes, zodat je goede keuzes kunt maken over het repertoire aansluitend bij een leeftijdsgroep.
- Je leert om liederen op een didactische verantwoorde wijze en bij de kinderstem aansluitende manier aan te bieden.
- Je ontwikkelt je eigen muzikale vaardigheden en zet deze in om leiding te geven aan het zingen in je stageklas (akkoordbegeleiding op ukelele, eigen stemvaardigheid, gehoorontwikkeling en elementaire slagtechniek).
- Je maakt kennis met het KVB-model (didactisch model) en bent in staat een verbinding te maken tussen muziekactiviteiten en de plaats in het model.
- Je leert een toon/beginmotief over te nemen van een andere stem en van verschillende instrumenten.
- Je ervaart de kracht van samen zingen en het plezier dat dit oplevert.

Overzicht

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Vakinhoudelijk bekwaam	1 Brede professionaliteit 2 Multidisciplinaire integratie 7 Methodisch en reflectief handelen 8 Sociaal-communicatieve bekwaamheid	6 x 60 min. Interactiecollege/practicum	1 (samen met de andere onderdelen van Kunstzinnige Oriëntatie 1)
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Atieve deelname is noodzakelijk.	Toetsing Tijdens de bijeenkomsten op de Marnix Academie

Kunstzinnige oriëntatie 1: Drama

Inhoud

Je werkt met de 'gesloten werkvormen van drama' en leert welke 'meer open dramavormen' geschikt zijn voor welke doelgroep. Waar mogelijk koppelen we de werkvormen en activiteiten aan het atelier waar jullie dan aan werken.

Je oefent in de colleges onder leiding van de docent werkvormen waar je in de stage zelf met (een deel van de) groep kinderen mee aan het werk kunt gaan.

Je kent de didactiek en aanvullende vakdidactische eisen, de bekwaamheden en het MVB-model uit de kennisbasis door gebruik te maken van inde bijeenkomsten aangereikte bronnen.

Doelen

- Je (her)definieert het vak drama door de praktijk te onderzoeken met behulp van checklist 1 en 2 en het bestuderen van de theorie in de studieroute.
- Je kan het belang van drama aangeven in de beroepspraktijk.
- Je oefent, kent en kiest enkele dramavormen en spelelementen die je toepast in jouw praktijkschool.
- Je ziet het *effect* van jouw kunstvak activiteiten op de kinderen.

Bekwaamheden	HBO-kwalificaties	Vorm	EC's
professionele identiteit, pedagogische bekwaamheid, vakdidactische bekwaamheid, vakinhoudelijk bekwaamheid, Brede professionalisering	1 2 3 4 5	In welke vorm wordt dit programma gegeven? interactiecollege 5 x 60 min	1 (samen met de andere onderdelen van Kunstzinnige Oriëntatie 1)
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Ja	Toetsing + Als onderdeel van eigen vaardigheid / visieontwikkeling

Professionele gecijferdheid 1

In Professionele Gecijferdheid 1 wordt gewerkt aan de eigen rekenvaardigheid.

Inhoud

Op alle pabo's in Nederland vormt de Kennisbasis Wiskunde het uitgangspunt voor de inhoud van het curriculum. Deze kennisbasis schrijft voor welke kennis en leerkrachtvaardigheden een startbekwame leraar basisonderwijs moet bezitten op het gebied van wiskunde. Dit is samen te vatten in vier competenties.

Een goede leerkracht moet:

- zelf beschikken over voldoende rekenvaardigheid en gecijferdheid;
- rekenen-wiskunde betekenis kunnen geven voor kinderen;
- oplossingsprocessen en niveauverhoging kunnen realiseren bij kinderen;
- wiskundig denken van kinderen kunnen bevorderen.

Bij Professionele Gecijferdheid 1 werk je aan de eerste competentie. Je verbetert je eigen gecijferdheid en rekenvaardigheid. Met deze kennis en vaardigheden kun je jouw rekenlessen meer wiskundige inhoud geven.

Doelen

De student beschikt over voldoende rekenvaardigheid en gecijferdheid voor wat betreft het domein verhoudingen, procenten, breuken en kommagetallen. Hij beheerst dit op het niveau 2S en 3S. Dit zodat de student op het niveau van de landelijke kennistoets werkt en zodat de student deze kennis in kan zetten in de rekenlessen in de stage waardoor de doelen beter bereikt worden.

Overzicht

Bekwaamheden	Vorm	EC's
Vakinhoudelijk Vakdidactisch	Interactiecollege 7 bijeenkomsten van 60 minuten.	1
	Aanwezigheids- /deelnameplicht Geen aanwezigheidsplicht.	Toetsing Eigen vaardigheidstoets

Focus training

Doel

Met de werkwijze Focus breng je jouw praktijk en de opleiding bij elkaar. Met Focus willen we bereiken dat alle studenten aan de Marnix Academie tijdens en na hun opleiding in staat zijn om zelfstandig, met medestudenten of collega's uit de praktijk te leren van eigen beeldopnames van hun handelen in de praktijk. Door gezamenlijke analyse, reflectie en feedback, kom je tot betekenisvolle leerervaringen.

Wat ga je leren in de Focustraining? En waarom?

Het praktijkleren vormt een belangrijk deel van jouw opleiding tot leerkracht. Je doet ervaringen op in de praktijk en leert ervan door er met anderen op terug te blikken. Door met een medestudent krachtgericht te leren kijken naar beeldopnames van jouw eigen handelen in de praktijk, krijg je steeds meer grip op jouw rol in het samenspel tussen jou en de kinderen. Zo ervaar je bijvoorbeeld welk effect jouw positie voor de klas of het laten vallen van een stilte kan hebben op de leerlingen. Je bewust worden van wat je al doet/kan en welk effect dat heeft op de kinderen geeft je een krachtig gevoel en zelfvertrouwen. Bovendien, door samen te kijken naar wat je al doet (krachtgericht kijken) en daarover in dialoog te gaan, word je je bewust van wie jij bent/wilt zijn als leerkracht, welke rol je hebt en wat jij belangrijk vindt in het onderwijs (visie). Wanneer wij op de Marnix Academie samen naar beeldopnames kijken, gebruiken wij een kijkwijzer en een Focus stappenplan. In deze training leer je hoe je zelfstandig met een kijkwijzer interactievaardigheden en een Focus stappenplan met een medestudent kunt leren van eigen praktijkbeeldopnames. Ook werken we met een dialoogkaart. Je zal merken dat de werkwijze Focus in het onderwijs op de Marnix Academie op verschillende momenten en vanuit een ander kijkperspectief in de volgende studiejaren terugkomt. Waar vind ik meer informatie over de werkwijze Focus, het Focus stappenplan en de kijkwijzers? Ga hiervoor naar de website:

<https://marnixfocus.nl>.

Bekwaamheid Professionele identiteit Pedagogische bekwaamheid Brede professionalisering	Vorm Training: 4 bijeenkomsten van 2 uur	EC -
1. Brede professionaliteit	Aanwezigheid en deelnameplicht	Toetsing -

Engels eigen vaardigheid - Speaking Test English

Toets mondelinge taalvaardigheid Engels

Voor het afstuderen moet je aan kunnen tonen dat je spreekvaardigheid voor Engels op het niveau B2 is van het Europees Referentiekader. B2 is het niveau dat minimaal vereist is om (kwalitatief goed) Engels te kunnen geven. Je krijgt gedurende je studie meerdere kansen om dit niveau aan te tonen, met een eerste kans in je eerste jaar.

Programma

Je krijgt na de start van de lessen didactiek per mail een opdracht voor het inspreken van een korte video waarin je Engels praat aan de hand van een aantal foto's en vragen.

Deze opdracht wordt beoordeeld door een examiner. Bij twijfel over je niveau, wordt je uitgenodigd voor een mondelinge toets zoals hieronder beschreven.

Om je eigen taalvaardigheid te verbeteren kan je gebruik maken van de tips en materialen op de website van het Student Succes Centrum of door een taaltraining te volgen. Deze wordt niet standaard door de Marnix Academie aangeboden.

Inhoud mondelinge toets – Speaking Test

De speaking test bestaat uit drie onderdelen. Je doet de toets samen met een medestudent.

Onderdeel 1: Je krijgt een vraag om kort iets over jezelf te vertellen (toekomstplannen en interesses met toelichting)

Onderdeel 2: Je geeft 1 minuut een instructie voor een Engelse lesactiviteit. Je krijgt hiervoor van tevoren een aantal activiteiten toegestuurd en tijdens de toets hoor je voor welke activiteit je jouw instructie geeft.

Onderdeel 3: Je voert een discussie met je medestudent over een onderwijs gerelateerd onderwerp. Ook hiervoor krijg je van tevoren informatie ter voorbereiding.

Doelen

Je toont aan dat je correct instructie kan geven in het Engels (Classroom English)

Je toont aan dat je Engels kan spreken op B2 niveau van het Europees Referentie Kader (ERK)